

ΕΝ ΟΛΥΜΠΙΑ,

[ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ]

ΕΤΑ τοῦ φίλου μου ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα περιηρόμεθα τὴν Πελοπόννησον.

Αὐτὸς εἶχεν ἄρτι ἀφίχθῃ ἐκ Γερμανίας, ἐγὼ δὲ εἶχα . . τὸ εὐχάριστον καθήκον νὰ γείνω ὁ Μέντωρ τῶν φιλαρχαίων αἰσθημάτων του. Ἐπεσκέφθημεν τὴν Παλαιὰν Κόρινθον, παραλαβόντες ἀπὸ τὸ θαυμασίον σπήλαιον τῆς Ἀφροδίτης ἄνθη ἀναχλόντα ἐπὶ τῶν σταλακτιτῶν. Ἀνέβημεν εἰς τὴν Ἱερὰν μονὴν τῆς Λαύρας καὶ ἐλειτουργήθημεν εἰς τὸν παλαιὸν καὶ ἐτοιμόροπον ναόν, ὅθεν ἐκηρύχθη τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Ἐλευθερίας. Περιεπλανήθημεν εἰς τὰ Ὑψηλὰ Ἀλώνια τοῦ Αἰγίου, ἔχοντες ἀπαράμιλλον ὕγρον τάπητα ὑπὸ τοὺς πόδας μας καὶ ἦτο ἀδύνατον πλέον νὰ περιστείλω τὸν πόθον τοῦ συνοδοιπόρου μου ὅπως ὅσω τὸ δυνατόν ἐνωρίτερον προσκυνήσῃ τὴν Ἄλτιν.

Ὁ σιδηρόδρομος, ὡσὰν νὰ εἰσήκουσε μυστικῆς τινος εὐχῆς τοῦ φίλου μου, ταχὺς εἰσέδυσεν εἰς τὴν Ἀχαΐαν καὶ κατόπιν εἰς τοὺς κάμπους τῆς Ἠλείας.

Καὶ αὐτὸς μὲν ἐξ ὁλοκλήρου ἀφοσιωμένος εἰς τὰς ἀρχαιολογικὰς μελέτας του ἀνεγίνωσκε καὶ ὄνειροπόλοι, ἐνῷ ἐγὼ πρώτην φοράν διερχόμενος τὰ μέρη τῆς πατρίδος μου εἶχα καταληφθῇ ἀπὸ εἰδός τι φαντασμαγορικῆς ἡδύτητος, ἀπὸ μίαν συγκίνησιν τὴν ὁποίαν αὐτομάτως αἰσθάνεται ἡ καρδιά εἰς τὴν γνωριμίαν προσφιλοῦς ἀντικειμένου. Ποτὲ δὲν εἶχα ἀντικρύσῃ τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ ἐν τούτοις μοῦ ἦσαν τόσον γνώριμα! Ἡ φαντασία μου οὕτω περικαλλὴ τὰ ἐπλαττεν. ἡ καρδιά μου τόσον ἀνθηρὰ τὰ προσηθάνετο . .

Ἦθελα νὰ πατήσω εὐθὺς τὸ χῶμα τὸ πατρικόν, καὶ ἐννόησα μίαν αἰφνιδίαν καὶ παράδοξον βώμην νὰ μὲ ζωογονῇ. Ἀλλ' ἡ ἀδυσώπητος ἀρχαιοφιλία τοῦ ξένου δὲν μὲ ἀφῆκε νὰ παραμείνω εἰς Πύργον, εἶμαι δὲ βέβαιος ὅτι ἐνδομύχως θὰ ἡγανάκτει κατὰ τῶν ἀνθρώπων, διότι δὲν εὐρέθῃ ἐπὶ τέλους εἰς ἐξ αὐτῶν μεγαλοφυΐας, νὰ ἐφεύρῃ τὸ πινάκιον τοῦ ἀεροστάτου διὰ νὰ μὴ θέλῃ δώδεκα ὥρας ὅπως φθάσῃ πρὸ τοῦ Ἑρμοῦ.

Δὲν εἶναι εὐκόλῳ νὰ περιγραφῇ ὅπως γοητείας ἐδοκίμασαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ὅποια ἐπιφωνήματα ἀφῆκαν τὰ χεῖλη μας μόλις ἐφθάσαμεν εἰς Ὀλυμπίαν. Ἐλησμονήσαμεν καὶ τὴν ἀπαγωγὴν τῶν ἀποσκευῶν μας ὑπὸ δύο διαπληκτιζομένων ξενοδόχων καὶ τὴν εὐπρέπειαν ἐντὸς τοῦ βαγονίου ἐνὸς Ἀγγλου, ἐννοοῦντος νὰ ἀλυσσοδένη διαρκῶς τὰ θρανία μὲ τοὺς ἀτελευτήτους πόδας του.

Ὁ φίλος μου ἐρρίφθη λάβρος ἀνὰ μέσον τῶν λίθων καὶ τῶν ἐρείπιων. Ἐγὼ, ἐκ τοῦ ἀδιακόπου ταξειδίου κουρασμένος, δὲν εἶχα τὴν δύναμιν νὰ τὸν παρακολουθῶ κατὰ πόδας. Περιώρσα τὸν θαυμασμόν μου εἰς τὸ Πραξιτέλειον ἀριστούργημα, ἀφῆσας τὸ σῶμα νὰ ἀναπαυθῇ ἐπὶ ἐνὸς καθίσματος.

Ἡ τέχνη εἶναι ὑπερτέρα πάσης ἐθιμοτυπίας. Ἰδίως δι' ἐμέ, ἐνθερμον τῆς τέχνης θιασώτην, τὸ ἀξίωμα τοῦτο εἶνε ἀπαράβατον. Καὶ δι' αὐτό, μετὰ πολλὴν ὥραν, ὅταν — κορεσθεὶς ἐκ τοῦ μεγάλειου ὅπερ ἡτένιζον — ἐστρεψά εἶδον μίαν ὕψηλὴν, ξανθὴν, αἵματόχρουν κυρίαν. Αἱ τρεῖς αὐταὶ ιδιότητες τοῦ προσώπου τῆς μὲ ἀπαλάσσουν τοῦ κόπου νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι τὸ ὥραϊον φύλον τῆς Ἀλθιδῶνος εἶχεν ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Ὀλυμπίας τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκλυστικωτάτην ἀντιπρόσωπον.

Εὐτυχῶς δὲν εἶναι μόνον οἱ σιδηρόδρομοι οἱ ὅποιοι συντομεύουν τὰς ἀποστάσεις καὶ τὰς . . . γνωριμίας. Ἄς περιληφθοῦν καὶ τὰ μουσεῖα. Ἄν ἦτο Ἑλληνίς ἡ κυρία ἐκείνη βεβαίως ἡ ἔμφυτος δύναμις εἰπεῖν αὐστηρότης τῶν γραμμῶν τοῦ προσώπου καὶ ἡ κακῶς ἐννοουμένη σοβαρότης θὰ ἀπέκλειε πᾶσαν σκέψιν συνομιλίας. Ἀλλ' ἦτο Ἀγγλὶς καὶ ἦτο φυσικώτατον νὰ μοῦ ὁμιλήσῃ ὑπὸ τὴν πρόφασιν μιᾶς πληροφορίας. Ἀλλ' ἡ ἀθῶα πληροφορία μετ' ὀλίγον ἔλαβεν εὐρυτέρας διαστάσεις μεταβληθεῖσα εἰς τὴν τολμηρὰν κᾶπως αἰτήσιν νὰ μὴ τὴν ἐγκαταλείψω εἰς τὴν περιπλάνησιν τῆς. Δὲν εἶπον ὀλίγα. Αὐτὴ ζωηρά, ἐγὼ μεγαλοφυΐας. Ὁ Τάμεσις καὶ ὁ Ἰλισσὸς ἐχαίρετιζον ἀλλήλους διὰ μέσου τοῦ Σηκουάνα. Ὁ εἰς παφλάζων καὶ ἐκπροσωπῶν οὕτω τὴν ἰσχύν, ὁ ἄλλος κλαίων μὲ τὰς ὀλίγας του σταγόνας τὸν ἀφανισμόν τῆς ἀρχαίας εὐλείας· ὁ τρίτος μᾶς ἐχρησίμευσε διὰ τὴν . . . γλώσσαν. Ἡ ἀρχαιότης ἐχρησίμευσε τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὡς εἰς ἀδαμάντινος κρίκος ὁ ὁποῖος ἦγωνε δύο ἄτομα τὰ ὅποια ἐχώριζον τὸ ἄγνωστον, τόσα ὄρη καὶ

τόσαι θάλασσαι, τὰ ὅποια ὅμως περιέκλειον μίαν καὶ μόνην παγκόσμιον λατρείαν, τοῦ Καλοῦ.

Κατήλθομεν πρὸς τὸ ἱερόν. Διέβημεν τὴν αἵματοβαφῇ στανιδόπηκτον γέφυραν καὶ ἐκεῖ ἀκριβῶς, ἄνωθεν τοῦ Κλαδέου, μοῦ λέγει:

— Εἰσθε εὐτυχῆς διότι εἰσθε Ἑλλήν.

— Διότι εἰμι εἰς τὸ πλευρὸν μιᾶς Ἑλληνίδος τὴν καρδίαν, προσέθηκα, καίτοι ἐγνωρίζω ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ δεχθῇ σιωπηλῇ τὴν φιλοφρόνησίν μου. Καὶ εἶπε:

— Εἰζεύρετε ὅτι μὲ κολακεύετε πολὺ, ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς δικαιούμαι νὰ ὑπερηφανεύωμαι;

Διελογίσθην τοὺς μακαρίους Ρωμηοὺς ἀκολασταίνοντας ἐπὶ τῶν ἀρχαίων καὶ ἐθαύμασα τὴν φιλόρχειον ἀφελείαν της.

— Αὐτὸ ποῦ εἶπατε, ἐξηκολούθησα, μοῦ δίδει ἐν δικαίῳ.

— Νὰ μὲ ἀποκαλέσετε ἀδελφὴν! Τίποτε ἄλλο.

Καὶ τὸ εἶπε μὲ τοιοῦτον τόνον, ὥστε ἠγνόησα ὅτι καὶ τι θὰ ἀνέγνωσε εἰς τὸ βᾶθος τῶν ὀφθαλμῶν μου.

Καὶ ἐπροχωροῦμεν. Αὐτὴ ἐζήτηε πληροφορίας ἀπὸ ἐμὲ καὶ ἐγὼ, ὡς γνήσιος Ἑλλήν, ἐζήτηον ἐπίσης πληροφορίας ἀπὸ τὸν. . . «Ὁδηγόν».

Εἶχομεν ἀπομακρυνθῇ μέχρι τῆς Στοᾶς τῆς Ἡχοῦς. Ἐκάθησεν εἰς ἓνα ἀρχαῖον λίθον.

Νηρηΐς τις, ἐκ τοῦ ἐγγύς Ἀλφειοῦ, ἐὰν ἀνεδύετο, βεβαίως ἀλλοίαν ἐντύπωσιν δὲν θὰ μοῦ ἔκαμνε. Ἦτο τόσον εὐμορφῇ, ὥστε ἔγινε ὀλίγον πεζύτερος καὶ τὴν ἠρώτησα περὶ τῶν κατ' αὐτὴν. Πλήρης ἀρνήσις νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ.

— Ποῦ διέμενε, τὴν ἠρώτησα.

— Τώρα βλέπετε ὅτι διαμείνω ἐδῶ, μοῦ λέγει, καὶ θὰ διαμείνω νεκρῶς ἐν ὅσῳ ζῶ.

— Δὲν εἶνε δύσκολον νὰ διαμείνετε πραγματικῶς. Ἡ πατρίς μου ἔχει τόσον θερμὰς τὰς ἀγκάλας, ἥλιον τόσον ζωογόνον, φύσιν τόσον θαυμασίαν!

Ὡσὰν νὰ τὴν κατέλαβε ἀόριστος μελαγχολία, ἐστήριξε τὰς χεῖρας εἰς ἐν βιβλίον καὶ μοῦ εἶπε μὲ παλλομένην φωνήν.

— Δὲν θὰ γίνῃ αὐτό! Εἰς αὐτὸν τὸν διαυγῇ ὀρίζοντα τί θέλει μία Ἀγγλικὴ ὁμίχλη. . .

— Καὶ ἐὰν υποθέσωμεν ὅτι ἀρμόζει μόνον τὴν ὁμίχλην νὰ ἐκλεξέτε ἀπὸ τὴν πατρίδα σας διὰ νὰ συμβολίσῃτε ἱσως κανένα ψυχικὸν πόνον, πάλιν καὶ αὐτὴ θὰ εἶναι εὐπρόσδεκτος. Θὰ μᾶς ὑποβοηθῇ εἰς τὰ ὄνειρα τοῦ ἐθνικοῦ μέλλοντος. . .

Ἠγέρθη καὶ χωρὶς νὰ μοῦ νεύσῃ, ὅπως πλειστάκις εἶχε κάμῃ ἕως τώρα, ἀπεμακρύνθη. Ἐσεβάσθην τὴν ἀπομόνωσίν της, τὴν ἀνάγκην αὐτὴν τῆς ψυχῆς, καὶ ἔλαβα ἀντίθετον διεύθυνσιν, ὅτε χωμένον εἰς λίθους, περιστοιχιζόμενον ἀπὸ ἄγρια χόρτα, μὲ τὸν πῖλον κατεβασμένον εἰς τὰς ὀφρῦς, μὲ ὀλοπτρα ὠπλισμένον, τὸν φίλον μου.

— Ἐ, τοῦ φωνάζω μειδιῶν, νεώτερε Σχλημάν, ἐχρειάζετο ἀνιχνευτικὸ σκυλὶ διὰ νὰ σ' ἀνεύρω.

— Ὑποθέτω, μοῦ λέγει σκυμμένος πάντοτε, ὅτι αὐτὸ τὸ ψηφίον θὰ ἦτο Ν. Ἄν λάβωμεν μάλιστα ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ ἐπιγραφή. . .

Αὐτὸς εἶχε ἰδικὸν του τροπάρι. Ἡ στιγμή δὲν ἦτο δι' ἐμὲ ψυχολογικῶς κατάλληλος δι' ἀρχαιολογικάς ἐξερευνήσεις.

— Πεινῶ καὶ εἶνε ὥρα διὰ τὸ φαγητόν, τοῦ λέγω εἰς ἀπάντησιν.

Με παρεκάλεσε ἐν ἀγανακτήσει νὰ τὸν ἀφήσω ἥσυχον.

Ἀνῆλθον μόνος εἰς τὸ ξενόδοχεῖον καὶ ἀνοίξας τὸν «Ὁδηγόν» μοῦ διέτρεχα ἀφηρημένος τὰς σελίδας του. Εἶχε παρέλθῃ ἡμίσεια ὥρα ὅτε λαμβάνω μικρὰν ἐπιστολὴν ἐπὶ κυανολεύκου χάρτου.

Ἰδοὺ τί ἀνέγνωσα ἔκκλητος.

Κύριε,

Ὁφείλω νὰ σᾶς κάμω μίαν ἐκμυστήρευσιν. Ἐλᾶτε πρὸς τὴν ἐσπέρας εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Θὰ ἔχω βέβαια ἀπὸ τοῦδε τὴν συγγνώμην σας.

Ἡ Ἑννη

Ἡ «Ἑλληνίς τὴν καρδίαν»

Ἐμείνα ἐννεός. Ἀκριβῶς δὲ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, εἰσέρχεται κατασκοπισμένος ὁ φίλος μου. Ὁρμῶ καὶ τὰ κατακαλύπτω δι' ἀσπασμῶν, κρατῶν εἰς χεῖρας μου τὴν πολύτιμον ἐπιστολὴν.

— Ἀ, θὰ ἀνεκάλυψες καμμίαν συμπλήρωσιν ἐπιγραφῆς; μοῦ λέγει ἀτενίζων με μετὰ προσδοκίας. Ἐγὼ, φίλε μου, τίποτε δὲν ἔκαμα. Ἐκεῖνο τὸ Ν. . .

Ὑπέστην καὶ αὐτὴν τὴν ψυχρολουσίαν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ μου. Τὸν συνέλαβα ἀπὸ τὸν βραχίονα καὶ συνεπλήρωσα τὴν πεζότητά δι' ἐνὸς καλοῦ γεύματος, διὰ τὸ ὅποιον ἐπεβαρύνθη οἱμοί! ἀρκετὰ ὁ λογαριασμὸς μου, διότι ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν μου ἐπλήρωσα καὶ τὸ γεῦμα τοῦ εὐλογημένου ἐκείνου, τὸν νουν τοῦ ὁποίου ἐβασάνιζε τὸ φοβερόν ἐκεῖνο Ν. ἀλλ' ὅχι καὶ τὸν στόμαχον, ὅστις εἶχεν ἐντόνως διαμαρτυρηθῇ διὰ τὴν περιφρόνησιν τοῦ κυρίου του.

Μόλις ἤναψαν τὰ φῶτα, ἔσπευσα εἰς τὴν φίλην μου.

Ἐκάθητο εἰς μίαν ἀναπαυτικὴν πολυθρόναν.

Ἐν κηρίον ἔδιδεν ἀμφίβολον λάμψιν, ἐν ᾗ ἐφάνετο ὡχρὰ κάπως, ἐλάμβανε δὲ διαστάσεις ὅχι Πυθίας, ἀλλὰ Νηρηίδος.

Με ὑπεδέχθη με ἐν βεβιασμένον μειδίαμα, ὡς τελεία δὲ Ἀγγλίσ, ἄνευ περιστροφῶν, πρὶν προφθάσω νὰ καθίσω, μοῦ λέγει:

— Ἡ καρδία εἶναι ἐν βρέφος πολὺ ἄτακτον. Δὲν ἐπιδέχεται κανέν σωφρονιστικὸν μέσον.

— Εἶνε, κυρία μου, ἔσπευσεν νὰ διακόψω γενικὸν τὸ κακόν! Ἄν ἐρωτήσετε καὶ ἐμέ. . .

— Ἀ, σῆς δὲν θὰ εὐρέθητε ποτὲ εἰς τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ἰδική μου καρδία εὐρέθη πρὸ ὀλίγου.

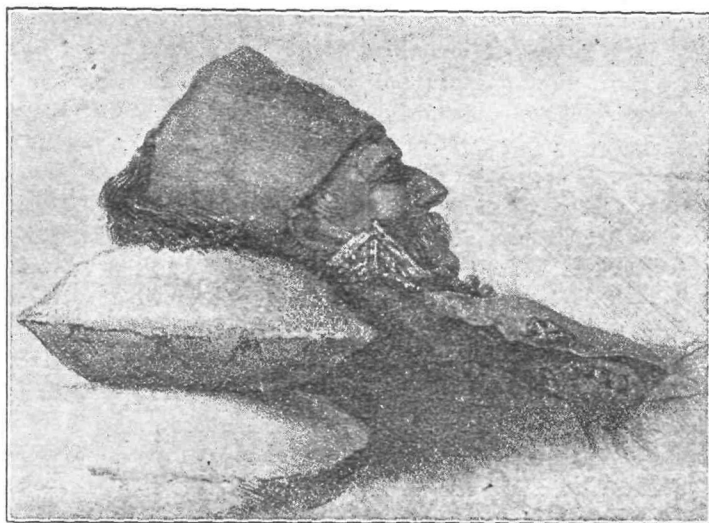

Ὁ Κολοκοτρώνης ἔφιππος.

(Ἐκ λιθογραφίας)

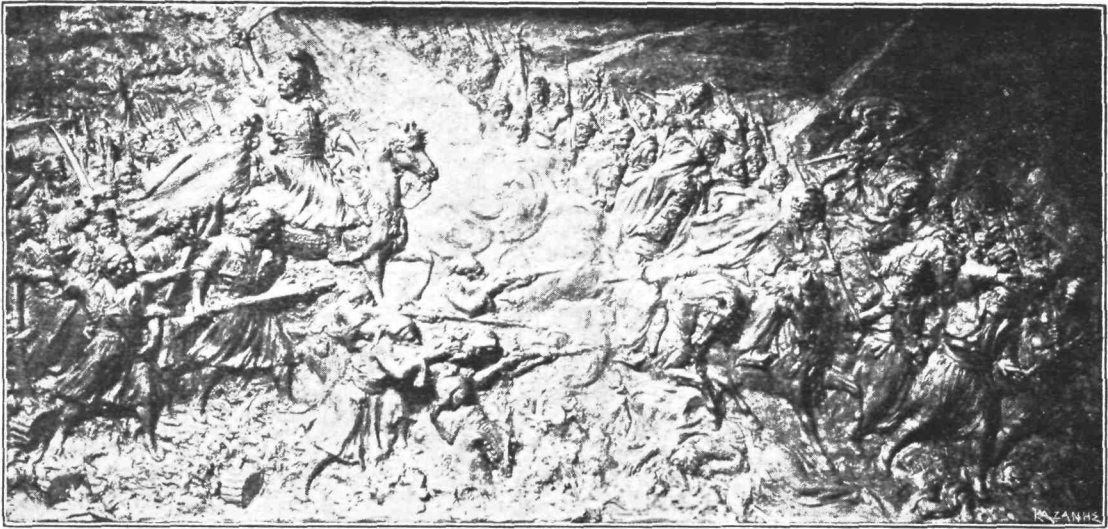

Λ. ΣΩΛΟΣ — Ἀνδρεῆς Κολοκοτρώνη.

Ὁ Κολοκοτρώνης ἐν τῷ φερέτρῳ

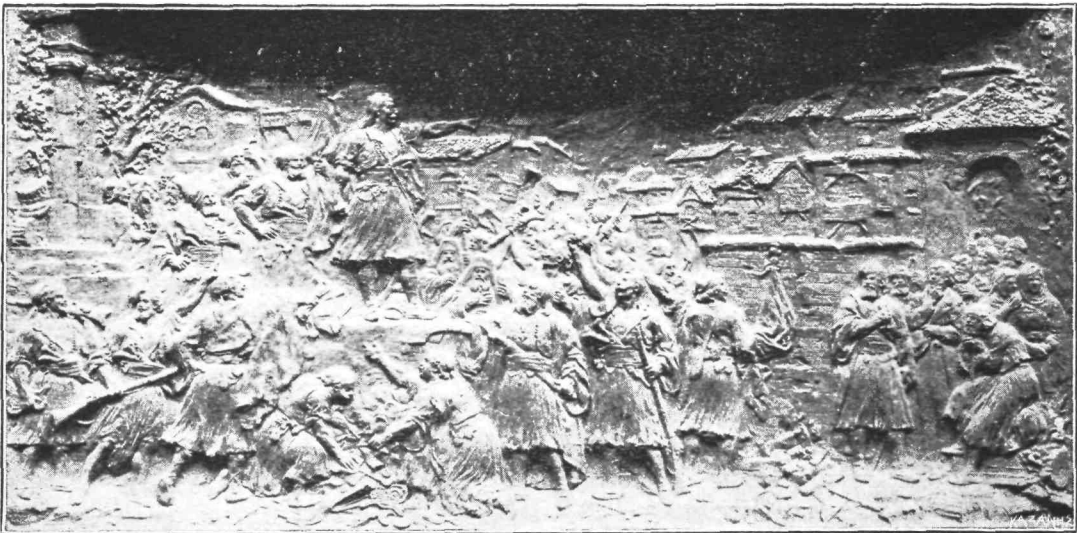
(Ἐκ λιθογραφίας)

Α. ΣΩΧΟΣ

Ὁ Κολοκοτρώνης ἐνεδρεύων τὸν Δράμαλιν εἰς τὰ Δερβενάκια

(*Ἀνάγλυφον*)

Α. ΣΩΧΟΣ

Ὁ Κολοκοτρώνης ᾄγορεύων πρὸς χωρικοὺς Πελοποννησίους.

(*Ἀνάγλυφον*)

Ἐπείσθην ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐρωτικοῦ πλέον ἐπεισοδίου καὶ μοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν ἡ πραγματικωτέρα λύσις τοῦ ἐπεισοδίου, ἥτις θὰ ἐπιτυγχάνετο ἀσφαλῶς εἰς μίαν ἐκκλησίαν.

Ἀνέμεινα μίαν ἀκόμη φράσιν της, ὅτε κερυνὸς μὲ ἀποσπᾷ τῆς βέμβης μου.

— Ἐκλεψα, κύριε, μοῦ λέγει μετὰ ταχύτητος ἀπιστεύτου. Δὲν πταίω ἐγώ, πταίει ἡ Ἑλληνικὴ καρδιά μου. Ὅταν ἀπεχωρίσθην ὑμῶν, εἶδον ἓνα μικρὸν λίθον ἀρχαῖον. Ἡ ὥρα ἦτο περασμένη καὶ με ἐβοήθησε νὰ τὸν ἀποσπάσω. Ἦτο ἀδύνατον νὰ φύγω, χωρὶς νὰ ἔχω μαζύ μου ἐν ἀντικείμενον λατρείας, νὰ μοῦ ὑπενθυμίζῃ τὰ ἱερὰ αὐτὰ χρώματα. Τὸ πετραδάκι ποῦ ἐπῆρα, ἐν ἀπὸ τὰ ἄπαιρα ποῦ ἔχετε σεῖς, δι' ἐμὲ θὰ εἶνε ὁ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀδάμαντας τοῦ θησαυροφυλακίου τοῦ πατρός μου λάμπων. Δὲν θέλω, δὲν θὰ μὲ ἀδικήσετε πιστεύω, νὰ μὲ ἐκλάβετε ὡς συμπατριώτισσαν τοῦ Ἑλγίνου. Εἶμαι, Κύριε, συμπολίτις μόνον τοῦ Βύρωνος. Τὸ εἶπατε· εἶμαι Ἑλληνὶς τὴν καρδίαν! Ὡς ἐξεστομίσατε μίαν ἀλήθειαν! Καὶ τώρα, ξεύρετε τὴν τύχην αὐτοῦ τοῦ μικροῦ λίθου; Θὰ τὸν φέρω μαζὶ μου πάντοτε, μία δὲ θὰ εἶνε ἡ ὑστάτη μου ἐντολή. Νὰ ἐντοφιασθῇ μαζὶ μου!

Ἐσιώπησε. Καὶ πρὶν ἢ προλάβω νὰ τῆς ἀπαντήσω, μὲ μεγαλειτέραν ἀκόμη εὐγλωττίαν προσθέτει.

— Ἀμωρτία ἐξωμολογημένη δὲν εἶνε ἁμαρτία. Θὰ μοῦ εἰπῆτε, ἂν τὸ ἔκαμνον ὅλοι αὐτοί; Ὡς κύριε, μὴ μοῦ καταρρίψετε τὰ ἰδανικά διὰ τοιούτων ἐρωτήσεων. — Καὶ τώρα, ἰδοὺ τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος. . .

— Τῆς λατρείας, ἐψιθύρισα.

Καὶ ἐξάγει τοῦ θυλακίου της ἐν ὠχρόλευκον τεμάχιον μαρμάρου καὶ ἀφοῦ πρῶτον τὸ ἡσπάσθη, μοῦ τὸ δίδει, ἐνῶ οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐξετόξευσαν θρισμθευτικὴν λάμψιν.

Τὸ παρετήρησα καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ καταστείλω ἐν μειδιάμα. Τὸ τεμάχιον ἐκεῖνο δὲν εἶχε καμμίαν ἀρχαιολογικὴν ἀξίαν. Ἐσκέφθην νὰ τῆς τὸ εἶπω. Ἀλλὰ διατί νὰ καταρρεύσῃ τόσον ἀδόξως, βραδαῖως ἐν ἀκτινοδόλον οἰκοδόμημα ἐνθουσιασμοῦ χωρὶς νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ πλάνη ἀπὸ μίαν ἄλλην, τουλάχιστον ἐπίσης ὠραίαν, πραγματικότητα; Ἐπειτα ἐσκέφθην ὅτι δὲν ἦτο κίνδυνος νὰ ἐξέλθῃ τῆς Ἑλλάδος, καὶ νὰ συλληφθῇ ὡς ἀρχαιοκάπηλος — μάταιος ἐντελῶς φόβος — περιπίπτουσα εἰς τὰς χεῖρας βαναύσου τινὸς ἐπιστάτου ἢ τελωνοφύλακος. Ἀφοῦ λοιπὸν δὲν θὰ ὑφίστατο κανὲν πρόστιμον — τίποτε δι' αὐτὴν — καὶ δὲν θὰ ἀφῆρουν ἀπ' αὐτῆς τὸ ὑπεξαιρεθὲν — τὸ πᾶν δι' αὐτὴν — ἦτο προτιμότερον νὰ ἄφηναν νὰ ἔχῃ τὸ τεμάχιον τοῦ μαρμάρου ἐκείνου καὶ οὕτω ἐσώζετο ὁ ἔρωσ της, καὶ εἶχε ὅπως δὴ ποτε μίαν ἀνάμνησιν, ἀφοῦ οἱ νόμοι εἶνε ἄκαμπτοι καὶ εἰς τοὺς ὠραιότερους ἀκόμη πόθους τῶν

ἀληθῶς ἀρχαιοφίλων. Ἡ σκέψις αὐτὴ μοῦ ἐφάνη λογικὴ. Τὴν διαβεβαίωσα ὅτι δὲν ἔπραξε τίποτε ἀπᾶν πρὸς τὴν ἠθικὴν, καὶ τὴν ἀπεχαίρετσα.

Τὴν ἐπομένην, λίαν πρῶτ', ἀνεχώρησε. Μετὰ δύο δὲ ὥρας ὁ φίλος μου μὲ τὸν ἀπαράιτητον «Ὀδηγόν» ὑπὸ μίλης μὲ ὑπεχρέωσε νὰ ἀναβῶμεν εἰς τὴν Δροῦθραν. Ἡ θεία ἐκεῖ ἐπάνω ἦτο τόσῳ ἑξέχος, ὥστε παρ' ὀλίγον νὰ λησμονήσω καὶ αὐτὸ τὸ πολέμιον μάρμαρον τῆς Ἀγγλίδος μου.

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ Αἱ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΛΟΓΙΑΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΔΟΣ ΠΡΟΣ
ΤΗΝ «ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΝ».

Ἡ φιλελληνὶς καὶ φιλόσοφος Miss Frank Miller, ἐνθουσιώδης ποιήτρια ψάλλουσα κατ' ἐξοχὴν τὸ πνεῦμα, τὴν σοφίαν καὶ τὸ κάλλος τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἔνεκα τούτου «Ἀθηνᾶ τῆς Ἀμερικῆς» ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων τῆς Ν. ὸρκης κληθεῖσα παρεκλήθη ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Ζωγραφίδου νὰ γράψῃ κατὰ τὴν «Πινακοθήκην». Ἡ εὐγενὴς τοῦ Νέου κόσμου φιλόσοφος μᾶς ἀπέστειλε εὐφυστάτην γυναικείαν ἀντίληψιν τοῦ κόσμου, ἣν ἀσμένως δημοσιεύομεν.

Ἡ δεσποινὶς Φραγκίσκα Miller διακρίνεται ἐν τῷ φιλολογικῷ κόσμῳ ἐπὶ τολμηρότητι καὶ εἰλικρινείᾳ ἰδεῶν. Πέρυσιν ἐπεσκέφθη τὰς Ἀθήνας τὰς ἐντυπώσεις δὲ διευτύπωσεν εὐγλώττως ἐν Ἀμερικανικῷ περιοδικῷ δημοσιεύσασα ἐσχάτως Λατινιστὶ περὶ Ἀθηνῶν καὶ Ἑλλάδος ὠραίαν μελέτην.

Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολὴ ἐν μεταφράσει.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, Μάρτιος 1901

Κύριε,

Μοὶ ἐξητήσατε ὀλίγας γραμμὰς διὰ τὴν ἑλληνικὴν «Πινακοθήκην». Λίαν εὐχαρίστως σᾶς πέμπω τὰς φιλοσοφικάς ταύτας σκέψεις, διότι περὶ ἄλλου θέματος, καὶ ἰδίᾳ περὶ Ἑλλάδος, γράφω ἀρκετὰ ἐκτὸς αὐτῆς, ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἰδίως ἐνταῦθα, ὥστε εἶνε ἀνάγκη νὰ μὴ ἐκδηλώσω τὸν πρὸς πᾶν ὅ,τι ἑλληνικὸν ἐνθουσιασμόν μου εἰς αὐτὴν τὴν γενέτειράν μου.

Μᾶς λέγουσιν ἡμᾶς τὰς γυναῖκας ὅτι γινόμεθα ἄθροισμα σπουδάζουσαι τὰς ἐπιστήμας. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ νεώτερος θεὸς τῆς ἐπιστήμης εἶνε τὸ ἀναπόδραστον τῶν νόμων τῆς φύσεως καὶ ὅτι ἡ γυνὴ ὅταν διαγνώσῃ ὅτι ἡ πέριξ ὕλη καὶ ζωὴ καὶ δύναμις εἶνε μία μόνη ὕλη καὶ μία δύναμις, ἔνεκα τῆς ἀδυναμίας της σπεύδει νὰ πιστεύῃ ὅτι δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ καὶ προσωπικὴ αἰτία ὅλων τούτων.